

ПІДСУДНІСТЬ У ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Патентна Н. С., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., викладач кафедри господарсько -правових дисциплін ННІПП НАВС Баран С.О.

Останнім часом проблеми підвідомчості та підсудності справ господарським судам все частіше стали підійматися на сторінках наукових видань. З появою адміністративних судів та Кодексу адміністративного судочинства України проблема розмежування кола справ між господарськими та адміністративними судами є найактуальнішою. І хоча «більше проблем» виникає з підвідомчістю, але і питання підсудності виявляється колізійним та недостатньо вивченим на теоретичному рівні.

Метою дослідження є розробка питань підвідомчості справ господарським судам та комплексне дослідження питання виключної підсудності справ господарським судам, формулювання теоретичних положень та практичних висновків, спрямованих на ефективне забезпечення захисту прав, свобод та інтересів суб'єктів права у господарському судочинстві.

Розмежування компетенції всередині господарської системи іменується

підсудністю. С.В.Васильєв вважає, що підсудність - це віднесення підвідомчої господарським судам юридичної справи відповідному господарському суду.

Важливість та необхідність дослідження підвідомчості та підсудності справ як процесуальних інститутів витікає з конституційної тези відносно розповсюдження юрисдикції судів на всі правовідносини, що виникають у державі.

Визначаючи підвідомчість судових справ слід зазначити, що це правовий засіб, за допомогою якого здійснюється розмежування сфер відання органів судової влади. Судова юрисдикція як міжгалузевий інститут процесуального права опосередковує розмежування компетенції з правового регулювання суспільних відносин у процесі судової право реалізації між органами судової влади. Таким чином, юрисдикція завжди передбачає наявність компетенції, оскільки між юрисдикцією та компетенцією існує діалектичний зв'язок і ці два поняття взаємопов'язані, не можуть існувати самостійно, відокремлено одне від одного.

Крім судової юрисдикції, існує юрисдикція інших органів, які мають право вирішувати юридичні питання, у тому числі органи нотаріату, третейські суди, міжнародні судові установи, а також інші органи, які відповідно до закону мають право здійснювати захист прав при вирішенні юридичних питань.

Таким чином, підвідомчість справи і юрисдикція співвідносяться як часткове та

загальне. Водночас, не слід плутати виключну підсудність, компетенцію і юрисдикцію господарських судів. У цьому аспекті виключна підсудність справ означає, що справи, які належать до компетенції господарських судів, залежно від предмета спору розглядаються в певних господарських судах. Тобто, мається на увазі, виключна підсудність справ, які належать до компетенції господарських судів.

Правильне розуміння та розмежування понять «підвідомчість» і «підсудність» має велике практичне значення. Якщо підвідомчість дозволяє виявити, який з державних органів є компетентним у конкретній справі (адміністративні, господарські, військові, третейські суди, суди загально

юрисдикції), то підсудність дозволяє розмежувати компетенцію між судам однієї ланки. Навіть можна стверджувати, що підсудність є засобом

конкретизації підвідомчості справ, віднесених до відання суду. Наразі існує два види підсудності: територіальна та виключна.

Отже, здійснивши дослідження даного питання, можна прийти до висновку, що підсудність, незважаючи на невелике коло регулюючих відносин, охоплює важливі процесуальні аспекти, без яких господарське судочинство здійснювалось в Україні в неповній мірі. В перспективі, з розвитком економічно-торгівельних відносин обов'язково будуть з'являтися нові прецеденти, які не підпадатимуть під класичну господарську підсудність. І саме на цьому етапі розвиток